

MAL1031 IR-REGOLI TAL-KITBA MALTIJA FIL-PRATTIKA 2

Is-Sibt, 3 ta' Settembru 2016

Il-ħin għall-qari tal-karta: **10:00 - 10:05** – Il-ħin tal-eżami: **10:05 - 12:35**

F'dan l-eżami l-istudenti ma jistgħux jużaw kotba.

IKKOREĠI S-SILTJET KOLLHA (3)

(100 MARKA)

Int u tikkoreġi, żomm f'moħħok dawn il-punti importanti:

- Dan huwa eżami tar-regoli ortografiċi. Mela xogħlok hu li tikkoreġi l-iżbalji tal-ortografija biss, u mhux l-għażla tal-vokabolarju, is-sintassi, l-istil, eċċ.
- Ikkoreġi billi tħozz sing taht il-kelma l-ħażina u fuqha tikteb il-kelma t-tajba shiha bl-aħmar.

1. IT-TARAĠ

Wara l-ewwel sena taż-żwieġ tagħhom, il-ħajja ta' Caroline u Fredu bdiet diehla f'rutina. Kullhadd dara lil kulhadd. Haġa waħda biss ħadd ma seta' jidra: dak l-imbierak tarag. Erba' sulari tarag m'humieq ċajta. Anki jekk kienu ta' l-irham Malti. Hafna mill-laqqgħat tal-karattri kienu jseħhu fit-tarag. Min hu tiela' u min hu niezel. Billi l-bejt kien wiehed komuni, it-tluh u l-inzul tat-tarag kienu xi haġa li ħadd ma seta' jevita, anki jekk xi wħud b'imnehirhom aktar imxammar kienu joqgħodu jistennew li jieqfu l-ħsejjes fit-tarag qabel joħorgu jigru bil-ħasla tal-gurnata għal fuq il-bejt.

It-tarag baqa' l-aktar tgergira għal dawn il-koppji zagħżagħ. Aktar u aktar meta bdew jidhru wkoll l-ewwel sinjali ta' tqala fil-blokk.

"Ma niflaħx għalih aktar dat-tarag," kienet tlissen Marija, u bir-raġun, għax kellha f'idejha r-rekord ta' kemm il-darba telgħet u nizlet fuq il-bejt bin-naxra. Xi wħud kienu jsostnu li l-uniku għan tal-ħasil tal-ħwejjeg għaliha kien li ssib ma' min titkellem

fit-taraġ. Qasqas minn hawn u qasqas minn hemm, malajr ġiet ittimbrata bħala l-oraklu tal-estate. Staqsi lil Marija u tkun taf kollox x'kien jġri fis-sitt blokki ta' flats u l-ghadd kbir ta' djar f'dak il-qasam.

Caroline wkoll ma setgħetx tidrah it-taraġ. Kienu joqogħdu fl-aħħar sular u wara mixja mingħand ommha bix-xirja tal-ġimgħa ftit li xejn kien jibqagħlha nifs jew heġġa għal dak it-taraġ. Maż-żmien, iżda, it-taraġ ġab miegħu problemi oħra. Mhux kulhadd kien jaħsel il-parti tat-taraġ tiegħu. Mhux kulhadd kien jibqa' lura milli jarmi l-pçeġġeċ tas-sigaretti fl-art. It-tibjid tal-ħaddiema tal-Gvern malajr beda jisfuma u l-ħtieġa ta' tibjida ġdida għall-ħitan tat-taraġ bdiet tikber minn jum għall-ieħor. It-taraġ sar is-suġġett ewlieni fit-taħdidiet ta' kuljum bejn naxxa u oħra.

"Imissna nistħu b'dat-taraġ! Għax ma niftiehmux u nibdew ingibu tfajla taħsilulna?" Marija kienet imdorrija tieħu l-inizjattiva f'affarijiet bħal dawn.

"U minn se jiġik biex jaħsel daqstant taraġ?" wegħitha Ġemma, il-ġara li kienu jgħidu li kienet tghajjen.

"Uuu, oħti Rita tiġi żgur. Niġbrulha ħamsin ċenteżmu bejn kulhadd u nerggħu naraw ftit tan-nadif."

"Rita liema waħda hi? Iż-żgħira jew tan-nofs?"

"Iż-żgħira. Mhemmx li ssib taħdem miskina. Dik anke s-sekondarja għamlet, tafx. Għandek tgħid, u tal-partit l-ieħor isibu kemm iridu mpjiegi fil-fabbriki."

"U le, titkellimx hekk. Għax ma tgħidx li illum il-kompetizzjoni kbira wisq? Allura taħseb li tiġina Rita?"

"Tiġi żgur. Diġà għandha xi żewġ t'idjar oħra fir-raħal. U taħdem bilgħaqal ħafna. Mhux se tiġi ddellek."

“Tajjeb. Mela ngħidu lill-oħrajn.”

Il-ftehim siewi li ntlahaq bejn Marija u Ġemma ma kienx faċli biex jitwassal għand il-bqija tal-ġirien. Waħda qalet li hi ma kelliex għalfejn toħroġ flus, għax il-parti tagħha fit-taraġ kienet ilha taħsilha u ma kinitx se tieqaf issa.

Oħra ħasset li ħamsin ċenteżmu kienu wisq għal nofs siegħa xogħol. Ta’ mnehirhom mxammar l-anqas biss tawhom ċans ikellmuhom ... u l-iktar partijiet maħmuġin fit-taraġ kienu tagħhom.

“X’se nagħmlu?” staqsiet Ġemma waqt li Marija kienet għadha kemm irrakkuntatilha l-istorja tal-ġlied bejn il-koppja tal-*flats* ta’ quddiemhom.

“Eqq, m’hemm xejn x’nagħmlu. Inkellmu lil Caroline. Dik tkellem lil kulhadd u kulhadd ikellimha. Naħseb jekk tghidilhom hi, jithajru.”

Caroline kienet ilha tosserva l-ħmieġ jingabar fit-taraġ u l-kallu jikber mall-ħitan. Lil Fredu ħajjritu jaqbad pinzell biex ibajjad il-parti tagħhom, iżda qatgħalha fil-qasir.

“X’jiswa li nbajjad il-parti tagħna jekk biex jaslu għandna n-nies iridu jagħddu minn dik il-mandra?”

Kellu raġun. Għalhekk Caroline ħadet ħsieb twassal il-pjan ta’ Marija u Ġemma għand l-oħrajn. Oħroġ il-għaġeb, hadd ma qal “le”. Fi ftit granet Rita kienet diġa giet u bdiet taqla’ dawk il-ħamsin ċenteżmu. Dan is-sodisfazzjon wassal biex intlaħaq ftehim wkoll dwar il-ħitan. Ġabu haddiem mir-raħal u dan malajr dar dawra mal-ħitan. F’jumejn bajjad dak li l-ħaddiema tal-Gvern kienu ħadu sajf shiħ biex delkuh bi ftit żebgħa mifquwa bl-ilma.

It-taraġ reġa’ sar nies. Marija u Ġemma giethom l-idea jagħmlu xi qsari. Thajru l-oħrajn u t-taraġ sar qisu l-knisja tal-Herba f’Birkirkara.

B'danakollu kienet hidma li ssodisfat lil kulhadd. Anki dawk ta' mnehirhom imxammar dehru jitolaw u jinzlu t-taraġ b'anqas għaġla mis-soltu u waħda minnhom, meta hammeġ it-taraġ il-qattus li kienet izzomm *gol-flat* tagħha, sa waslet biex harġet u nadfet il-ħmieġ qabel kien imissha terġa' tiġi Rita l-ħassiel.

Dakinhar tat-tberik, il-kappillan tar-raħal tghidx kemm faħħarhulhom it-taraġ!

"Prosit u prosit!" beda jgħid lil kull waħda minnhom. "L-isbaħ blokk li hawn f'dan l-estate. Kellu bzonn kulhadd iżommu bħalkom."

Il-kappillan kien raġel qawwi u nieqes min-nifs. Kien iħobb isajjar u min isajjar iħobb jiekol. Għalhekk it-taraġ tal-*flats* xejn ma telgħu għal qalbu. Izda rnexxilu jasal s'għand Caroline u Fredu.

"Ir-raġel? Għadu x-xogħol?"

"Iva, Sur Kappillan," wieġbet Caroline waqt li ftakret fil-ġlieda li kien għad kemm kellha ma' Fredu qabel ma tela' jiġri hdejn it-tankijiet tal-ilma fuq il-bejt biex jevita lill-Kappillan. Kien twajjeb kemm tridu, izda fejn jara suddana malajr kien jisbel. Ma xtaqx li jiltaqa' mal-Kappillan. Haġa li mid-dehra kienet għaddiet minn moħħ l-irġiel kollha tal-blokk. Il-kappillan sab lin-nisa biss jistennewh, għalkemm il-ġbir meħtieġ sar xorta waħda.

FREDU baqa' jissemma bil-kwiet fuq il-bejt. Deherlu li l-kappillan beda jehodha fit-tul wisq, izda mbaġhad ftakar fil-problema fizika tal-kappillan u fehem kollox. F'daqqa waħda nstema' hoss kbir. Xi nisa bdew iwerzqu u jgħajtu l-għajjut. Iz-żewġ abbatini li kienu mal-kappillan inħasdu u ma felħu jagħmlu xejn.

Kien żelaq il-kappillan. Xogħol Rita beda jħalli effett gmielu fuq l-irħam tat-taraġ u milli jidher il-kappillan tilef il-kontroll u spiċċa jitkaxkar 'l-isfel għal żewġ sulari shaħ.

Kulhadd ha qata'. Fredu nhasad ukoll. Haseb li seta' gara xi haġa lil Caroline. Nizel jiġri lejn il-*flat*. In-nies ta' madwar il-kappillan kienu qeghdin jippruvaw jerfġuh mill-art, iżda kien tqil wisq għalihom. Malli lemhu lil Fredu, għajtu.

Fredu ma kellux triq oħra. Nizel iż-żewġ sulari sa hdejn il-kappillan mitluf ifittex in-nuċċali u tellġu bil-qieghda fuq it-taraġ. Fredu kien bniedem prattiku. Qabad is-sassla minn id l-abbati u bl-ilma mbierrek beda jxarrab moħħ il-kappillan.

Il-kappillan ma fieqx mill-ewwel, iżda wara ftit sab is-saħħa biex iqum fuq saqajh u jżżiħajr lil dawk ta' madwaru. Tefa' idejh mal-poggaman tat-taraġ u bl-oħra nifed il-but tas-suttana fejn kien qed iżomm il-flus tal-ġabra ta' dik is-sena.

"Kun imbierek, ibni," qal lil Fredu waqt li beda niezel targa targa. Fredu ħares ħarsa 'l fuq u sab lil Caroline titbissem lejha mill-indana ta' quddiem il-*flat* tagħhom.

"Qed tara kif tberikt xorta waħda!" qaltu hekk kif wasal hdejha.

(Silta adattata mill-kitba "Dak it-Taraġ" ta' Charles Flores)

2. IS-SANTWARJI TAL-ANIMALI – Kif nista' ngħin?

F'pajjiżna għandna diversi santwarji tal-annimali reġistrati bħala għaqdiet volontarji u mhux governattivi. Volontarji għaliex imexxu lilhom infushom u jiddependu fuq l-għinuna tad-donazzjonijiet tal-publiku.

Għandna santwarji tal-klieb, tal-qtates u taż-żwiemel, u dawn sabiex jitmexxew jeħtieġu ħafna għajna ta' flus, ikel u mediċini. Dawn is-santwarji jingħataw ukoll donazzjonijiet minn preżentaturi ta' programmi ta' l-annimali fil-waqt li jiġbru donazzjonijiet oħra billi jorganizzaw xi attivitajiet ta' ġbir ta' fondi. Bosta drabi matul is-sena, xi santwarji jagħmlu wkoll xi *open days* li fihom il-pubbliku jkun mistieden iżur is-santwarju u jara l-ħidma li ssir

ta' kuljum minn dawn l-għaqdiet volontarji, filwaqt illi jkun jista' jibda' joffri ftit hin ta' għajnuna lill-dik l-organizzazzjoni. Għajnuna volontarja tista' tkun billi wieħed imur iġhin xi ftit fit-tindif u ż-żamma tal-ambjent tal-post b'mod adegwat għall-annimali residenti, johroġ lil xi annimal residenti għal dawra qasira, u hwejjeg oħra li, għalkemm ma' jiswewx flus, lil dawn il-ħbieb tagħna jatuhom ftit hin illi żgur japprezzawh! Ikun tajjeb ħafna li ngħinu lil dawn is-santwarji b'kull mezz possibbli, għax kull qatra tgħodd. Il-gvern ukoll jagħti sehemu f'għajnuna, kemm f'dik li hija kirja tal-art jew post kif ukoll f'xi tagħmir li jkun jirrikjedi s-santwarju. Dawn is-santwarji tista' tgħid li dejjem ikunu mimlijin bl-annimali. Tant hu hekk illi bosta drabi, meta xi ħadd isib xi kelb jew qattus barra, maħrub jew bla sid, u jkun jixtieq idahhlu f'xi santwarju għax ma jkunx jista' jzommu hu, sfortunatament ma jiġix aċċetat minhabba li jkunx hemm post għalih. B'hekk, dak l-annimal jkollu jibqa' jiġġerra' barra, u ta' kuljum ikollu bżonn isib l-ikel għalih u jaħseb fejn se jistrieħ mil-kesħa tax-xitwa jew mis-sħana qalila tas-sajf. Tajjeb li meta xi ħadd ikun se jadotta xi kelb jew qattus, l-ewwel imur f'xi santwarju jistaqsi jekk għandhomx xi annimal kif jixtieq. Jekk ma jsibx dak li jixtieq, nissuġerixxu li wieħed jew jagħzel xi haġa qrib ta' dak li kien qed ifittex, inkella jistenna ftit qabel jiddecidi li jixtri xi annimal. Tkun opra ta' karita ma' dak l-annimal li wieħed jadottah u jieħdu d-dar miegħu u, b'mod indirett, ankè ma' daww l-annimali li qegħdin jiġġerrew barra t-triq, għax b'hekk jinholqu aktar postijiet vojta fis-santwarji li jistgħu jimtlew faċilment b'uħud minn daww l-annimali li qed jiġru barra. Huwa ferm importanti li qabel nadottaw animal, inkunu ċerti li għandna hin biż-żejjed għalih halli ngawdu lil xulxin, u mhux jispiċċa mwarra u jbagħti. Għalhekk jekk rari inkunu d-dar għax dejjem mimlijin bl-impennji, l-għażla li nadottaw "wild ġdid" tista' tkun kemxejn esagerata. Madankollu, xorta waħda nistgħu nagħtu xi donazzjonijiet lil xi santwarji sabiex permezz tagħhom ikunu jistgħu irabbu lil dawn l-annimali f'isimna.

Barra minn hekk, qabel nadottaw irridu nagħmlu ftit kalkoli, ngħidu aħna li issa se jiżdiedu l-ispejjes, għax dan il-“wild ġdid” irid jiekol u jixrob, sodda komda u jkollu bżonn il-kura. Għalhekk tajjeb illi dawn il-kalkoli jsiru qabel, billi nieħdu parir minn għand min jifhem, bħal xi veterinarju, il-mexxejja tas-santwarji, jew min adotta annimal qabilna. Jekk se nadottaw annimal minn barra, l-aħjar haġa tkun li nieħduh għand veterinarju ħalli jara li jinsab f’saħtu u jagħtih il-kura li jkollu bżonn. Minkejja li t-trobbija ta’ annimal fessud iġġib magħha bosta rbit, xorta waħda min adotta darba ġeneralment jibqa’ jadotta, għaliex tant jorbot qalbu mal-annimali li verament jiġu qishom wlied. Irridu niftakru li aħna lkoll għandna l-familji tagħna, l-impenji tagħna, il-passatempo tagħna, iżda dawn il-ħlejjaq se jkollhom lilna biss u magħna biss se jorbtu qalbhom; għalihom se nsiru mhux biss dawk illi jieħdu ħsiebhom imma wkoll dawk illi jhobbuhom, u li mhabba li se jagħtuna lura tkun imhabba nnoċenti, ġenwina. Għalhekk meta nadottaw ma jkunx biss għadd ta’ karità, imma anke investment f’habib ġdid illi sa mewwtu se jibqa’ jurina mhabbtu.

(Silta adattata minn *Nisġet Artna* 2, pubblikazzjoni tas-Segretarjat tal-Biedja, Sajd u Drittijiet tal-Annimali)

3. TRIQ SAN FRANĠISK

Hekk semmewha t-triq tagħna, min jaf kemm il-sena ilu. Ommi kienet issostni li għodwa waħda, fi tfulitha, kienet rat lill-qaddis, biċ-ċoqqa mqatta’ u mimlija trab, jixrob minn fuq l-għajn tar-rokna... u jitbissmilha. Illum l-għajn m’għadiex tintuża, imma għadha hemm fir-rokna u l-qaddis għadu kultant jiġi jintelaq bil-qiegħda magħha jfittex qatra ilma. Jien ġieli rajtu wkoll.

Fit-tarf nett tat-triq, kantuniera ma’ Sqaq numru tnejn, joqgħod Ċensu l-Bies tat-*taxi*. Għandu żewġ karożzi suwed, Dacia li jsuqha hu u Ford Consul li jsuqha ibnu Mike. Ċensu

u Mike dejjem jaħslu l-karozzi, jonfhu t-tajers bil-pompa tar-rigħel u jitlewwmu fuq kull fettuqa li tinqala'. Qabel jistartja l-karozza, Ċensu dejjem irodd is-salib; jaf iċċekċek ġmielu bl-Ingliż u mal-klienti jittellem bil-pulit u bi tbissima kbira. Imma mhux l-istess jagħmel ma' ibnu meta jkellmu b'għajnejh itajru x-xrar daqs *sparking plug*.

Ftit l-isfel mill-għajn joqgħod Speditu; waħdu ġo dar kbira b'żewġ kmamar laterali u ġnien imdaqqas... waħdu ma' Spakxin, il-kelb tal-*wolf*. Kull filgħodu u kull fl-għaxija Speditu joħroġ idawwar il-kelb mat-triqat tal-qrib u ġieli jibqa' tiela' bih sal-misraħ. Dari Spakxin kien jikxef snien u għall-kulhadd u Speditu kien jaqla' fwiedu jipprova jliggmu biċ-ċinga. Darba kien anke hebb għal Tereza x-Xlukkajra u din kienet heddet lil Speditu li tmur tagħmel rapport l-għassa u jehduwulu għall-gass. Imma daqs sentejn ilu, malli waslu quddiem l-għajn, Spakxin waqaf iċċassat, xeħet widnejh lura u beda jitniehed. Mbagħad nizel ċatt ma' l-art u nfexx iferfer denbu. F'daqqa waħda l-kelb beda jmur jifraħ b'kulhadd u llum Speditu m'għadx għandu bzonn jorbtu biċ-ċinga.

Ftit 'il fuq minni toqgħod familja ta' disġha. Duminku, martu Zollina u seba' t'itfal... kollha subien. Duminku fih daqs ġolf, jittrenja, jerfa' l-hadid u jgħid li jagħmel mitt *push-up* tlett darbiet kuljum. Sentejn ilu, sa anke kien ħa t-tieni f'wirja tal-*bodybuilding* li saret ir-Radio City. Darba waħda, meta Ċensu l-Bies kien żelaqlu l-ġakk huwa u jsewwi d-Dacia, Duminku kien żamm il-karozza fuq is-saħħa ta' dirgħajh qisu qed iqandel xkora patata. U biex juri l-kulhadd li kien jieħu ħsieb ruħu daqskemm jieħu ħsieb ġismu, fl-iljieli Sajfin Duminku kien jiġbor lil uliedu kollha fuq il-bankina u jgħidilhom ir-rużarju b'leħen li jsemma' t-triq kollha. U jekk f'nofs il-litanija xi ħadd minnhom tmur għajnu bih, Duminku kien jinzel ċomb għal fuqu u jheżzu waħda tajba.

Klara tal-kantuniera qattet ħmistax il-sena ddur b'ommha u trabbi l-ħamiem fil-barumbara ta' fuq il-bejt. Ma nafx Rożina biex kienet marida... qatt ma kienet tixref mill-għadba 'l barra. Kienet torqod fil-kamra tal-gallarija, u meta, f'xi lejla sħuna, Klara kienet tifthilha l-purtelli beraħ, kont nismagħha toffendi lil bintha u tgħajjarha ngrata talli ma tridx toħodha Cafè Riche fejn hemm jistenniha baħri Ingliz mimli nemex u tpingija fuq dirgħajh. Ma nafx kemm-il darba ħarġet fil-gallarija bl-awrinar f'idha u ħaslet lit-tfal ta' Duminku bil-bewl waqt li dawn ikunu sejrin għall-quddies tas-sitta. Sa fl-aħħar Klara kienet kostretta tibda torbotha mas-sodda; u t-tgħajjir ta' Rożina mbidel fi kliem ħażin u deskrizzjonijiet dettalljati ta' meta se jiġi għaliha l-baħri Ingliz u jsalvha mill-ħruxija ta' bintha. Issa Rożina ilha aktar minn erba' snin li għalqet għajnejha u salpat mal-baħri, u Klara ddedikat ħajjitha għall-ħamiem. Meta kull flgħaxija titla' tifthilhom il-barumbara, Klara tagħmel il-*lipstick* u r-ruxx u tilbes il-libsa ta' taħt kemxejn skullata.

Sa ftit ilu, Bertu kien ikanta waqt il-quddies tal-mejtin. Imma llum nxtehet fuq l-imbid irħis li jixtri mill-ħanut ta' Nenu tal-misraħ u joqgħod jixorbu waħdu fuq l-għatba tal-bieb. Meta jitlaħlaħ sewwa, jitla' fuq il-bejt ikanta d-*Dies Irae!* It-tfal ta' Duminku jingabru qaqoċċa jsaffrhulu, u f'nofs it-*Tuba mirum spargens sonum*, Bertu jkellimhom tnejn kif jaf hu... u jidhol 'il għewwa.

Bejn it-tlieta u l-erbgha ta' waranofsinhar, Ester u Ġuditta jifthu l-anti-porta beraħ, u jintasbu bilqiegħda fl-intrata, fuq żewġ pultruni tal-qasab. Minnufih Ester toħroġ *Id-Destin ta' Luċija* u b'vuċi mregħda tkompli taqra l-kapitlu li jmiss... waqt li Ġuditta tirrakkma l-margeriti fuq it-tambur. Izda meta jasal passaġġ ta' qsim il-qalb u l-kitba tizzelleg bid-dmugħ, Esther tgħaddi l-ktieb lil Ġuditta, u din tgħaddilha l-fjuri tat-tanbur.

Imma “Eżmeralda qed tilheg bla saħħa u Dun Sidor digà għamlilha l-Griżma...” U hawn anke Ġuditta taqşam qalbha u terġa’ trodd il-ktieb lura lil oħtha. U hekk jibqgħaw sejrin jgħaddu l-bikja lil xulxin sakemm Eżmeralda tmut f’idejn bintha Luċija u l-margeriti jduru kuruna fuq wiċċ it-tanbur.

Mabbli ilu seba’ snin jibni serra fuq il-bejt. Malli jirritorna d-dar mix-xogħol u jniżżel il-kafe iswed u l-ħobż mixwi li tkun lestietlu Manwela, arah jitla’ dritt fuq il-bejt u hemm idum sad-dlam, iwaqqaf is-serratizzi u jsammar. Għax f’din is-serra Mabbli se jibda jkabbar it-tadam bil-mijjiet... bl-eluf... jagħmlu kunserva, jibbottiljah u jqassmu fil-ħwienet kollha tar-raħal. Imma xi ilsna ħżiena xerrduha li minn fuq il-bejt, Mabbli jkun qed jitpaxxa jħares lejn Klara, waqt li din titla’ tiftaħ il-barumbara u titlaq il-ħamiam jittajjar lejn il-misraħ. U hemm ilsna oħra li jsostnu li waħda mill-ħamimiet dejjem tinzel fuq is-serra nofs leħja ta’ Mabbli, u tħallieh iħollilha l-karta ċkejka li jkollha marbuta ma’ sieqha. U s-serra mhemmx li titlesta u l-ħamiam ta’ Klara m’hemmx li jieqaf jittajjar fuq ras Mabbli.

Kull filgħodu, qabel tluġ ix-xemx, jiena mmur nintasab quddiem il-għajn. L-aħħar li rajtu kien ftit qabel il-Milied. Kien bilqiegħda mal-art, b’daharu mserrah mal-pilastru, inixxi d-demmi mill-pali ta’ idejh u ta’ saqajh. Talabni nibqa’ mmur infittxu kuljum u wiegħedni li darba oħra joħodni miegħu inżur lil Rożina u l-baħri Ingliż. U jien għadni nistenna. Forsi xi darba jitfaċċa. Forsi l-għajn għad terġa’ tibda tnixxi l-ilma.

(Silta adattata minn *Vespri* ta’ Trevor Zahra)